



ANEM

Asocijacija nezavisnih elektronskih medija
Association of Independent Electronic Media
Beograd, Marsala Birjuzova 13a, tel/fax: ++ 381 11 26 22 467, 32 86 355

Завод за интелектуалну својину

Зорица Гулас

шеф Одсека за ауторско и сродна права

Књегиње Љубице 5

11000 Београд

Београд, 15.5.2009.

**Предмет: Примедбе Асоцијације независних електронских медија
на радну верзију Нацрта Закона о ауторском и сродним правима**

Поштована госпођо Гулас,

Сходно најави са округлог стола одржаног у Привредној комори Србије дана 11.5.2009. године, а на коме се расправљало о радној верзији Нацрта Закона о ауторском и сродним правима, достављамо Вам своје предлоге измена наведеног текста.

Члан 28.

Предлажемо да се у ставу 3. након тачке 2), дода нова тачка 3) која гласи:

3) ако се дело које се бежично емитује путем земаљског емитовања жично реемитује у основном пакету услуга кабловским или микроталасним системом на подручју које је, у складу са дозволом издатом на основу прописа који регулишу радиодифузију, покривено бежичном емисијом путем земаљског емитовања.

Образложење:

Предлог већ предвиђа да су бежично и жично емитовање одвојене радње искоришћавања дела и предмет два посебна ауторскоправна овлашћења, осим ако је жична реемисија дела које се бежично емитује технички неопходан услов за пријем емисије. Пенетрација кабловске дистрибуције утиче на кабловске претплатнике да престалу да улажу у антене за земаљски пријем радио и телевизијских програма, што жично емитовање фактички чини неопходним условом за пријем емисије. Предложена нова тачка 3) уводи претпоставку кабловске реемисије као неопходног услова за пријем емисије на подручју сервисне зоне земаљских предајника за које су издате уредне дозволе, те би допринела да се избегну непотребни спорови и доказивања.

Члан 29.

Предлажемо да се став 1. тачка 2) промени тако да гласи:

2) када се саопштавање јавности обавља кабловским или микроталасним системом (кабловска ретрансмисија), осим у случајевима из члана 28. став 3. овог Закона.

Образложење:

Важно је, а како би се избегли неспоразуми, изричито предвидети да аутор нема искључиво право да другоме забрани или дозволи реемитовање у случајевима када у складу са Законом бежично и жично емитовање нису одвојене радње искоришћавања дела.

Члан 30.

Предлажемо да се дода нови став 2. који гласи:

(2) Право на интерактивно чињење дела доступним јавности из става 1. овог члана може се остварити само преко организације за колективно остваривање ауторског и сродних права.

Образложење:

Радна верзија Нацрта Закона о ауторском и сродним правима уводи обавезно колективно остваривање права на накнаду од емитовања и јавног саопштавања фонограма, а са разлога што су се у пракси појавили проблеми око остваривања права. Сви разлози које аутори нацрта дају у образложењима уз чланове 117 и 127 стоје и за овде предложену измену.

Члан 144.

Предлажемо да се став 1. промени тако да гласи:

(1) На сродна права сходно се примењују одредбе овог закона о ограничењима и исцрпљењу ауторског права, одредба члана 29. став 2, члана 30. став 2. као и дефиниције појединих ауторских имовинских права уколико није другачије прописано у поглављу III.

Образложење:

Измена је условљена новим ставом 2 у члану 30.

Члан 150.

Предлажемо да се овај члан промени тако да гласи:

Носилац ауторског или сродног права може своје право остваривати индивидуално или колективно сем у оним случајевима када је овим законом изричито прописано обавезно колективно остваривање ауторског и сродних права (члан 29. став 2, чл. 39, 40, 117, 127, 142, 144. и 146.).

Образложење:

Види образложење уз предложену измену члана 30. горе.

Члан 161.

Предлажемо да се став 1. промени тако да гласи:

(1) Организација стиче својство правног лица уписом у регистар у који се уписују привредна друштва,

Образложење:

Нејасно је које су други облике организовања аутори нацрта имали у виду, а разлози правне сигурности несумњиво намећу неопходност да организације за колективно остваривање права буду регистроване као привредна друштва.

Члан 162.

Предлажемо да се став 1. тачка 3. промени тако да гласи:

3) да организација прекрши коју од одредби овог закона, а да повреда не буде отклоњена у року одређеном у сладу са ставом 2. овог члана, односно да буде поновљена;

Образложење:

Решењем чије усвајање предлажемо избегла би се различита тумачења појма теже повреде закона, а одузимање дозволе за рад остала би санкција само у случају непоступања по налогу Завода, односно поновљене повреде чије је исправљање Завод раније налагао.

Предлажемо да се став 2. промени тако да гласи:

(2) Пре одузимања дозволе за обављање делатности, из разлога наведених у ставу 1. тачка 2, 3. и 4. овог члана, надлежни орган ће писменим путем указати на неправилности у раду организације, наложиће мере за отклањање неправилности и одредити рок за њихово отклањање, осим у случају поновљене неправилности која је била предмет ранијег налога за отклањање.

Образложење:

Понављање неправилности које су већ биле предмет ранијег налога за отклањање, указује да би издавање нових налога било неделотворно и нецелисходно.

Члан 163.

Предлажемо да се, након става 4, додају нови ставови 5. и 6. који гласе:

(5) Подаци из евиденције организација за колективно остваривање ауторског и сродних права доступни су заинтересованим лицима, без доказивања правног интереса.

(6) Надлежни орган податке уписане у евиденцију организација за колективно остваривање ауторског и сродних права објављује на својој интернет страни најкасније наредног дана након извршеног уписа у евиденцију.

Образложење:

Разлози правне сигурности намећу неопходност да подаци из евиденције буду доступни корисницима, на увид, у форми потврде у смислу члана 161. Закона о општем управном поступку, као и на интернет страни Завода за интелектуалну својину.

Члан 165.

Предлажемо да се, након става 3. дода нови став 4. који гласи:

(4) Статут, тарифа, план расподеле и акти којима се врши расподела објављују се на интернет страни организације најкасније наредног дана након усвајања.

Образложење:

Разлози правне сигурности и транспарентности у раду колективних организација намећу неопходност да најважнији општи акти, као и акти којима се врши расподела буду објављени на интернет страни организације.

Алтернативно, предлажемо да се у члановима 182. и 183. Нацрта, предвиде обавезујући рокови за објављивање информација и података из тих чланова на интернет страници организације.

Члан 170.

Предлажемо да се став 2. промени тако да гласи:

(2) Ако је искоришћавање предмета заштите нужно за обављање делатности корисника (на пример у случају радиодифузног емитовања или концертних и других сличних коришћења предмета заштите) тарифа се одређује по правилу у процентуалном износу од прихода који корисник остварује искоришћавањем предмета заштите. Тај износ мора да буде у сразмери са значајем који за приходе корисника има искоришћавање предмета заштите са репертоара организације, али не

сме да пређе 10% напред наведених прихода, а у случају радиодифузног емитовања 3,5% напред наведених прихода укупно.

Образложење:

Ограничавање максималног износа накнаде на 10% од прихода које остварује корисник ауторских дела и предмета сродних права, у односу на радиодифузију, није довољно и мора ићи далеко испод 10%.

Предлажемо да се, након става 4. дода нови став 5. који гласи:

(5) Приликом одређивања тарифе у односу на радиодифузно емитовање, узимају се у обзир и процене вредности тржишта оглашавања на радију, односно телевизији, као и подаци о броју и врсти издатих дозвола за емитовање у односу са проценама вредности истог тржишта, као и броју и врсти издатих дозвола у државама које се по куповној моћи грађана могу упоредити са Републиком Србијом, као и процене броја радио и телевизијских станица које емитују без дозвола издатих у складу са прописима који регулишу радиодифузију.

Образложење:

Српска радиодифузија неупоредива је са радиодифузијом других земаља, укључујући ту и радиодифузију држава које се по куповној моћи грађана могу упоредити са Републиком Србијом из више разлога, од којих су најважнији неразвијено тржиште оглашавања, превелик број издатих дозвола за земаљско емитовање, неупоредив са праксом у другим европским државама, као и реално велики број земаљских, кабловских и сателитских станица које емитују без одговарајућих дозвола. Колективне организације и емитери имају заједнички интерес у довођењу услова у којима радиодифузија послује у склад са европском праксом. Остваривање тог заједничког интереса могуће је једино у атмосфери уважавања, од стране колективних организација, услова у којима српска радиодифузија послује.

Члан 172.

Предлажемо да се овај члан промени тако да гласи:

Ако се искоришћавање ауторских дела врши заједно са искоришћавањем предмета сродних права, односно ако за једно искоришћавање има више носилаца права, тарифа се одређује сразмерно, али тако да укупан износ накнаде за искоришћавање ауторских дела и предмета сродних права не

сме да пређе 10 % од прихода који корисник остварује искоришћавањем ауторских дела и предмета сродних права, а у односу на искоришћавање радиодифузним емитовањем 3,5%.

Образложење:

Ограничавање максималног износа накнаде на 10% од прихода које остварује корисник ауторских дела и предмета сродних права, у односу на радиодифузију, није довољно и мора ићи далеко испод 10%.

Члан 173.

Предлажемо да се овај члан промени тако да гласи:

Организација иницира преговоре о тарифи објавом позива удружењима корисника у Службеном гласнику Републике Србије, на својој интернет страни и у најмање једном широко доступном дневном листу.

Образложење:

Значај преговора о тарифи и потребе јавности њиховог сазивања и већења, намећу неопходност да се позив удружењима корисника не објављује искључиво у Службеном гласнику Републике Србије, већ и на интернет страни организације, као и у најмање једном широко доступном дневном листу.

Члан 174.

Предлажемо да се став 1. овог члана промени тако да гласи:

(1) Тарифа се, након обављених преговора између организације и једног или више репрезентативних удружења корисника, одређује споразумом у писаној форми. За репрезентативност удружења пресудан је број одређене врсте корисника у односу на укупан број те врсте корисника у Републици Србији. У односу на удружења корисника који су емитери у смислу прописа који регулишу радиодифузију, свако удружење које заступа интересе корисника којима је издата више од једне дозволе за емитовање програма на националном покривању и/или више од 18 дозвола на регионалном нивоу покривања, сматраће се репрезентативним.

Образложење:

Највећи недостатак предложеног механизма усвајања тарифе у форми споразума, јесте непостојање јасне дефиниције репрезентативног удружења. Предложемо решење којим се статус репрезентативног удружења гарантује ономе које заступа интересе оснивача најмање 2 националне станице (што представља 20% националних станица), односно најмање 18 регионалних (практично по две по радиодифузном региону, којих је у Србији укупно 9).

Члан 195.

Предлажемо да се став 1. овог члана промени тако да гласи:

(1) Председника и чланове Комисије именује Влада Републике Србије, при чему се најмање два члана бирају на предлог репрезентативних удружења корисника. Поред председника и чланова, именују се и заменик председника и два заменика чланова Комисије, од којих најмање један на предлог репрезентативних удружења корисника, који морају испуњавати услове предвиђене чланом 194. овог закона.

Образложење:

Будући да Комисија представља својеврсну арбитражу, учешће у Комисији чланова које су предложила репрезентативна удружења корисника, може само да допринесе њеном кредибилитету и кристалисању праксе која ће и корисници моћи да доживе као своју.

Стојимо Вам на располагању за сва евентуално додатна разјашњења и тумачења. Такође Вас обавештавамо да је овај предлог резултат тим удружењима емитера, те да ће њ и од других субјеката.

 

Јасна Милановић,
координатор